

**NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY
ZWIĄZEK ZAWODOWY
FUNKCJONARIUSZY STRAŻY GRANICZNEJ**

02-514 Warszawa, Al. Niepodległości 100 tel.: 0 22 60 26 969 fax: 0 22 60 26 839 www.nszzfsg.org

Warszawa, dnia 9. luty 2012 r.

KKW NSZZ FSG/13/VIII/2012

Pan Jacek Cichocki

Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Ministrze,

w załączeniu przesyłam uwagi i stanowisko Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży Granicznej dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Komisji Wykonawczej
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy Straży Granicznej

kt. J.6
Mariusz TYL

Na wstępie należy zaznaczyć, że nowe zasady emerytalne mają mieć zastosowanie do funkcjonariuszy przyjętych do służby po 31 grudnia 2012 r., proponowane rozwiązanie w tym zakresie koresponduje z zasadą ochrony praw nabytych. Funkcjonariusz przyjęty do służby przed 31 grudnia 2012 r. zyska prawo wyboru ustalenia emerytury na starych zasadach bądź na zasadach określonych w rozdziale 1a projektowanej ustawy. Wybór sposobu ustalenia świadczenia emerytalnego jest wyborem indywidualnym, zależnym od konkretnej sytuacji funkcjonariusza. Przy czym zgodnie z założeniami przyjętymi w projekcie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym prawo wyboru ustalenia świadczenia emerytalnego funkcjonariusze zyskają z dniem 1 stycznia 2025 r.- co wynika z długiego w odniesieniu do tego przepisu, okresu *vacatio legis*. W rzeczywistości oznacza to, że prawo wyboru będą mieć funkcjonariusze przyjęci do służby po 1 stycznia 2010 r., co naszym zdaniem jest nie do przyjęcia. Każdy funkcjonariusz winien mieć prawo wyboru zasad z chwilą wejścia w życie nowych rozwiązań. Zgodnie z projektem ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym zasadniczemu wydłużeniu ulegnie wymagany staż pracy uprawniający do otrzymania świadczenia emerytalnego, jednocześnie staż pracy nie jest przesłanką wystarczającą. Do uzyskania świadczenia emerytalnego po przyjęciu proponowanych zmian konieczne będzie łączne spełnienie dwóch przesłanek: stażu pracy i wieku, który według NSZZ FSG nie może być większy niż 50 lat życia. Funkcjonariusz Straży Granicznej, który spełnia tylko jedną przesłankę, a więc osiągnął staż służby 25 lat nabywałby prawo do emerytury tylko wówczas, gdy zwolnienie ze służby nastąpiło z przyczyn określonych w art. 45 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, (czyli z przyczyn niezależnych od funkcjonariusza). Stanowi to niewątpliwie rozwiązanie niekorzystne od obecnie funkcjonującego zwłaszcza z uwagi na obligatoryjność zaistnienia dwóch przesłanek (wieku i stażu pracy) łącznie.

Z brakiem merytorycznego uzasadnienia i zrozumienia zderzają się zapisy dotyczące równoczesnego osiągnięcia 25 lat służby i wieku funkcjonariusza dla uzyskania pierwszych uprawnień emerytalnych, co wielokrotnie podczas wcześniejszych prac zespołu było argumentowane. Przedstawiona propozycja członków Federacji ZZ SM – 25 lat służby i 50 lat życia, bądź 25 lat służby bez określenia limitu wieku, nie została przyjęta bez podania realnej argumentacji. Wprowadzenie takich rozwiązań emerytalnych nie jest zachęceniem do dłuższego pełnienia służby w formacjach mundurowych. Elementem zachęcającym powinna być godziwa pensja a nie domniemany „przywilej” emerytalny po osiągnięciu wymaganego wieku przez funkcjonariusza! Tym bardziej, iż w proponowanych zapisach brak jest wielu wcześniej wypracowanych wniosków, w tym brak jest zapisu o progresywnym wzroście dodatku za wysługę lat do wysokości 35% po 35 latach służby, zapis ten został przyjęty przez zespół rządowo - związkowy i bez wątpienia zachęcałby do dłuższego pozostawiania w służbie.

Wydłużenie okresu służby w sposób naturalny pozwala na zwiększenie podstawy wymiaru emerytury i jej zwiększanie za każdy kolejny rok służby o 3%. Winno to skutkować wzrostem podstawy naliczania wysokości zaopatrzenia emerytalnego z 75 % do 85%.

Niezrozumiałym dla NSZZ FSG jest fakt wykreślenia z ustawy o SG art. 74. W tym miejscu należy zwrócić uwagę przede wszystkim na fakt, że art. 74 ustawy o Straży Granicznej w obecnym brzmieniu składa się z 5 ustępów, w projekcie zakłada się uchylenie przepisu w całości a wprowadzenie zapisów zbliżonych do przyjętych obecnie w art. 74 ust. 2 do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych (analogiczne rozwiązanie proponuje się w odniesieniu do policji, straży pożarnej, innych wskazanych służb mundurowych). Oznacza to, że uchylany art. 74 znajdzie swoje odzwierciedlenie w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym... tylko w ograniczonym zakresie. Dotyczy funkcjonariuszy pełniących służbę w „placówce Straży Granicznej oraz w składzie etatowych

załóg jednostek pływających Straży Granicznej” a nie jak jest obecnie w strażnicach, granicznych placówkach kontrolnych oraz w składzie etatowych załóg jednostek pływających Straży Granicznej”, stosownie do art. 21 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw wpływa na brak spójności obu ustaw. Wydaje się, kierując się zasadami techniki prawodawczej, że stosowne uregulowanie powinno pozostać w ustawie o Straży Granicznej, jego przeniesienie do ustawy ogólnej spowoduje brak przejrzystości i jasności zapisów, co może w przyszłości skutkować podniesieniem zarzutu naruszenia art. 2 Konstytucji RP. W przypadku uchylenia art. 74 ust. 1, zgodnie z projektem ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, podstawy do przejścia na emeryturę przez funkcjonariuszy Straży Granicznej przyjętych do służby przed dniem 31.12.2012 roku poszukiwać trzeba będzie w ustawie ogólnej, jaką jest ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych (art. 12 ustawy). Wątpliwości budzi zwłaszcza potrzeba uchylenia art. 74 ust. 4. Przepis uprawnia członków rodzin zmarłych funkcjonariuszy Straży Granicznej (odpowiednio jest w innych służbach mundurowych) do renty rodzinnej. Po uchyleniu przepisu zastosowanie będą miały przepisy rozdziału 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym. Zgodnie z powołanymi wcześniej zasadami techniki prawodawczej przepisy prawa powszechnie obowiązującego powinny odpowiadać powszechnie uznawanym regułom postępowania legislacyjnego (powinny być odpowiednio skonstruowane, zawierać jasną i zrozumiałą treść oraz powinny być umieszczone w odpowiednim miejscu aktu normatywnego). Reguły te zostały zawarte w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego zasady techniki prawodawczej stanowią swoisty kanon, który powinien być respektowany przez ustawodawcę demokratycznego państwa prawnego. Według tych zasad, przepisy ustawy powinny być zredagowane tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy, a więc były precyzyjne, komunikatywne i adekwatne do zamiaru prawodawcy (wyrok z 21 kwietnia 2009 r., K 50/07) W związku z powyższym celem jest pozostawienia przy odpowiednich zmianach art. 74 w ustawie o Straży Granicznej. Przepis, zgodnie z założeniami reformy winien mieć następujące brzmienie:

Art. 74.1 Funkcjonariusz po 15 latach służby nabywa prawo do emerytury policyjnej z wyjątkiem funkcjonariuszy przyjętych do służby po 31.12.2012 r., do których zastosowanie mają przepisy rozdziału 1a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.....

74.2 Funkcjonariuszom służby stałej pełniącym służbę w placówkach straży granicznej oraz w składzie etatowych jednostek pływających Straży Granicznej a także pełniących służbę w strażnicach i granicznych placówkach kontrolnych do 2005 roku zalicza się do wymiaru wysługi emerytalnej za 1 rok służby półtora roku służby.

74.3 Funkcjonariusz, który stał się inwalidą, jest uprawniony do renty inwalidzkiej

74.4 Członkowie rodzin po zmarłych funkcjonariuszach Straży Granicznej są uprawnieni do renty rodzinnej

74.5 Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust.1-4 normują przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Proponowane rozwiązanie pozwoli wprowadzić zmiany przy poszanowaniu praw wynikających z art. 2 Konstytucji RP i zasad prawidłowej legislacji.

Dodatkowo NSZZ FSG twierdzi, że brak jest uzasadnienia do zmian dotyczących podstawy naliczania zaopatrzenia emerytalnego i powinno ono pozostać na dotychczasowym stanie, czyli podstawą do naliczenia powinno to być uposażenie funkcjonariusza na ostatnio zajmowanym stanowisku i z ostatniego miesiąca.

NSZZ FSG stoi na stanowisku, że należy wprowadzić przepisy włączające do nowego systemu emerytalnego funkcjonariuszy Służby Celnej, między innymi poprzez zamieszczenie w Rozdziale 1a w/w projektu ustawy przepisu stwierdzającego, że funkcjonariuszom przyjętym do Służby Celnej po dniu 31 grudnia 1982 roku przysługuje emerytura na zasadach i w wysokości określonych w tym rozdziale oraz zmianę tytułu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin poprzez dodanie po słowach Straży Granicznej słowa Służby Celnej.

Służba Celna posiada wszystkie przymioty służby mundurowej z korpusami i stopniami służbowymi oraz właściwą jej pragmatyką służbową porównywalną z innymi służbami mundurowymi, a funkcjonariusze celni, tak jak funkcjonariusze innych służb pełnią służbę w rygorze pełnej dyspozycyjności i odpowiedzialności służbowej, w takich samych warunkach obciążeń psychicznych i fizycznych, związanych nierzadko z bezpośrednim narażeniem zdrowia i życia, wykonując zadania ogromnej wagi w zakresie zapewnienia szeroko pojętego bezpieczeństwa Państwa Polskiego jak i całej Unii Europejskiej, często realizując je wspólnie ze Strażą Graniczną czy Policją. Jest jedyną służbą mundurową pozostającą poza systemem emerytalnym służb mundurowych. Włączenie funkcjonariuszy celnych do zaopatrzeniowego systemu emerytalnego będzie realizacją podjętych przez Rząd zobowiązań wobec Służby Celnej w roku 1998, potwierdzonych deklaracjami w roku 2008 i 2011.

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Komisji Wykonawczej
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy Straży Granicznej

Maximus 77L
Maximus 77L